

ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Teaching Entrepreneurship in Schools: Experiential Approach

Λουμπλιάνα • Skupina Primera d.o.o. • 8–12 Απριλίου 2025 • 4 συμμετέχοντες

**Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης**

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

Η κινητικότητα με μια ματιά

Μεταφορά γνώσης από την κινητικότητα Erasmus+ στη Λιουμπλιάνα

- 5ήμερη κινητικότητα προσωπικού στο πλαίσιο της Erasmus+ Διαπίστευσης στην Εκπαίδευση Ενηλίκων.
- Φορέας υποδοχής: Skupina Primera d.o.o., Λιουμπλιάνα, Σλοβενία.
- Κεντρικός άξονας: διδασκαλία της επιχειρηματικότητας μέσα από βιωματική, learner-centred προσέγγιση.
- Η κατάρτιση οργανώθηκε γύρω από πρακτικές δραστηριότητες, πραγματικές προκλήσεις, συνεργασία και αναστοχασμό.

**Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης**

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

Τι θέλαμε να πετύχουμε

Μεταφορά γνώσης από την κινητικότητα Erasmus+ στη Λιουμπλιάνα

- Να μετακινηθούμε από τη θεωρητική διδασκαλία της επιχειρηματικότητας στη μάθηση μέσω πράξης.
- Να γνωρίσουμε σύγχρονες μεθοδολογίες: Design Thinking, Lean Startup και Business Modelling.
- Να ενισχύσουμε τη δημιουργικότητα, την πρωτοβουλία, την κριτική σκέψη και τη συνεργασία των εκπαιδευομένων.
- Να συνδέσουμε την εκπαιδευτική διαδικασία με πραγματικές ανάγκες χρηστών και της αγοράς.

**Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης**

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

Από το Business Plan στον Πειραματισμό

Μεταφορά γνώσης από την κινητικότητα Erasmus+ στη Λιουμπλιάνα

- Παραδοσιακά: θεωρία → επιχειρηματικό σχέδιο → τελική παρουσίαση.
- Βιωματικά: υπόθεση → δοκιμή → feedback → βελτίωση → νέα δοκιμή.
- Η επιχειρηματική ιδέα αντιμετωπίζεται ως κάτι που εξελίσσεται μέσα από δεδομένα και αλληλεπίδραση με πραγματικούς χρήστες.
- Το λάθος μετατρέπεται από «αποτυχία» σε πηγή μάθησης.

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

Ο κύκλος της βιωματικής μάθησης

Μεταφορά γνώσης από την κινητικότητα Erasmus+ στη Λιουμπλιάνα

- Συγκεκριμένη εμπειρία: ο εκπαιδευόμενος δρα και δοκιμάζει.
- Αναστοχασμός: εξετάζει τι συνέβη και γιατί.
- Εννοιολόγηση: συνδέει την εμπειρία με αρχές, μοντέλα και έννοιες.
- Νέα εφαρμογή: αξιοποιεί όσα έμαθε σε επόμενο πείραμα ή πρόκληση.

**Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης**

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

Design Thinking στην επιχειρηματική εκπαίδευση

Μεταφορά γνώσης από την κινητικότητα Erasmus+ στη Λιουμπλιάνα

- Empathize: κατανοούμε τον χρήστη και τις πραγματικές του ανάγκες.
- Define: διατυπώνουμε με σαφήνεια το πρόβλημα που αξίζει να λυθεί.
- Ideate: παράγουμε πολλές πιθανές λύσεις χωρίς πρόωρη αξιολόγηση.
- Prototype & Test: δημιουργούμε γρήγορα, δοκιμάζουμε και βελτιώνουμε με βάση feedback.

**Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης**

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

Customer Research: μάθηση έξω από την αίθουσα

Μεταφορά γνώσης από την κινητικότητα Erasmus+ στη Λιουμπλιάνα

- Παρατήρηση και field research για κατανόηση συμπεριφορών και αναγκών.
- Empathy maps για σύνθεση όσων ο χρήστης λέει, σκέφτεται, κάνει και αισθάνεται.
- Ημι-δομημένες συνεντεύξεις και ενεργητική ακρόαση.
- Μετατροπή των ευρημάτων σε τεκμηριωμένες αποφάσεις για προϊόν, υπηρεσία ή εκπαιδευτικό project.

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

Από την ιδέα στο Business Model

Μεταφορά γνώσης από την κινητικότητα Erasmus+ στη Λιουμπλιάνα

- Χρήση Business Model Canvas για οπτική αποτύπωση μιας επιχειρηματικής ιδέας.
- Σύνδεση value proposition, customer segments, channels, resources, partners, costs και revenues.
- Έμφαση στη βιωσιμότητα του μοντέλου και όχι μόνο στην ελκυστικότητα της αρχικής ιδέας.
- Σταδιακή αναθεώρηση του μοντέλου με βάση στοιχεία από πειραματισμό και customer feedback.

**Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης**

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

Storytelling & Pitching

Μεταφορά γνώσης από την κινητικότητα Erasmus+ στη Λιουμπλιάνα

- Μια καλή ιδέα χρειάζεται να μπορεί να εξηγηθεί με απλό και πειστικό τρόπο.
- Δομή αφήγησης: πρόβλημα → ανάγκη → λύση → αξία → επόμενο βήμα.
- Εξάσκηση σε live pitching και σύντομες παρουσιάσεις επιχειρηματικών ιδεών.
- Αξιοποίηση σύντομων promotional videos και οπτικής αφήγησης για αποτελεσματικότερη επικοινωνία.

**Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης**

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

Ο νέος ρόλος του εκπαιδευτή

Μεταφορά γνώσης από την κινητικότητα Erasmus+ στη Λιουμπλιάνα

- Ο εκπαιδευτής λειτουργεί περισσότερο ως facilitator και mentor παρά ως μοναδική πηγή γνώσης.
- Θέτει ερωτήσεις, οργανώνει εμπειρίες και δημιουργεί ασφαλές περιβάλλον πειραματισμού.
- Ενθαρρύνει αυτονομία, συνεργασία, αναστοχασμό και τεκμηριωμένη λήψη αποφάσεων.
- Αντιμετωπίζει τα λάθη ως αναπόσπαστο μέρος της επιχειρηματικής μάθησης.

**Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης**

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

Τι αποκτήσαμε από την κινητικότητα

Μεταφορά γνώσης από την κινητικότητα Erasmus+ στη Λιουμπλιάνα

- Πρακτικές δεξιότητες για τον σχεδιασμό learner-centred δραστηριοτήτων επιχειρηματικότητας.
- Μεγαλύτερη εξοικείωση με Design Thinking, Business Model Canvas και customer research.
- Ικανότητα διευκόλυνσης brainstorming, ideation, storytelling και pitching.
- Ενίσχυση δημιουργικότητας, επικοινωνίας, συνεργασίας και οργανωτικών/ηγετικών δεξιοτήτων.

**Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης**

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

Πώς μεταφέρεται στην εκπαίδευση ενηλίκων

Μεταφορά γνώσης από την κινητικότητα Erasmus+ στη Λιουμπλιάνα

- Mini entrepreneurial challenges με πραγματικά προβλήματα από την τοπική κοινωνία ή την αγορά.
- Ομαδική ανάπτυξη μιας ιδέας με empathy map, interviews και Business Model Canvas.
- Pitch sessions όπου οι εκπαιδευόμενοι παρουσιάζουν, λαμβάνουν feedback και επανασχεδιάζουν.
- Σύνδεση επιχειρηματικότητας με employability, αυτοαπασχόληση, ψηφιακές δεξιότητες και προσωπική πρωτοβουλία.

**Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης**

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

Ένα έτοιμο βιωματικό workshop

Μεταφορά γνώσης από την κινητικότητα Erasmus+ στη Λιουμπλιάνα

1. Πρόκληση: εντοπίστε ένα πραγματικό πρόβλημα.
2. Empathy: μιλήστε με πιθανούς χρήστες και καταγράψτε ανάγκες.
3. Ideation: δημιουργήστε πολλές πιθανές λύσεις.
4. Model: αποτυπώστε την καλύτερη λύση σε Business Model Canvas.
5. Pitch: παρουσιάστε την ιδέα σε 3 λεπτά.
6. Reflection: τι μάθαμε, τι θα αλλάζαμε, ποια υπόθεση πρέπει να δοκιμαστεί μετά;

**Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης**

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

Βασικά συμπεράσματα

Μεταφορά γνώσης από την κινητικότητα Erasmus+ στη Λιουμπλιάνα

- Η επιχειρηματικότητα διδάσκεται αποτελεσματικότερα όταν οι εκπαιδευόμενοι τη βιώνουν.
- Ο πειραματισμός, η επαφή με χρήστες και ο αναστοχασμός είναι κεντρικά στοιχεία της μαθησιακής διαδικασίας.
- Ο στόχος δεν είναι μόνο η δημιουργία επιχειρήσεων, αλλά η ανάπτυξη επιχειρηματικής νοοτροπίας και μεταβιβάσιμων δεξιοτήτων.
- Η κινητικότητα προσφέρει άμεσα εφαρμόσιμα εργαλεία που μπορούν να ενσωματωθούν στα προγράμματα εκπαίδευσης ενηλίκων του οργανισμού.

**Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης**

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.